

היסטוריוגרפיה ונבואה

- מלכים א' י' 1-13. תיאור עושרו של שלמה, חוכמתו וכבודו.
- י"א 1-13, 26-43, י"ב. פילוג ממלכת ישראל לשתי ממלכות: ישראל ויהודה.
- ט"ז 23-33, י"ז, י"ח, י"ט, כ"א. סיפורי אליהו.
- מלכים ב' ט"ו 1-31. הסיבות לחורבן ולגלות ממלכת ישראל: חילופי שלטון תכופים גורמים לחוסר יציבות פוליטית ומחלישים את הממלכה.
- מלכים ב' י"ז. סיבה פוליטית: המרד הכושל של הושע בן אלה, סיבה דתית: עבודת אלילים.
- עמוס א' 1-2, ד' 1-11, ה' 21-27. סיבה מוסרית-חברתית: שחיתות מוסרית.
- מלכים ב' י"ח. מסע סנחריב ליהודה.
- מקורות חוץ מקראיים: מנסרת סנחריב: מסע סנחריב מלך אשור ליהודה על פי המקור האשורי.
- תבליט כיבוש לכיש: תבליט מארמונו של סנחריב מלך אשור.
- מלכים ב' י"ט 35-37. הצלת ירושלים.
- ישעיה א'. ממלכת יהודה נמצאת בסכנה קיומית בשל חטאיה המוסריים.
- כ"א. מנשה.
- דברי הימים ב' ל"ג 1-20.
- מלכים ב' כ"ב, כ"ג 1-14, 25-31. יאשיהו.
- דברים י"ב 1-12, ט"ז 21-22.
- מלכים כ"ד 8-20 – גלות יהויכין.
- מלכים ב' כ"ה. חורבן וגלות ממלכת יהודה.
- ירמיה א' 1-3, ז' 1-24, כ"ה 1-14. הסיבות לחורבן: חטאים מוסריים ודתיים.
- ישעיה ב' 1 – 4.

נושאי החובה וההרחבה

חוק	חכמה
<p>חובה:</p> <p>קריאת שמע: דברים ו' 4 - 15</p> <p>חוקים סוציאליים: דברים כ"ד 22 – 10</p> <p>שמיטה: דברים ט"ו 1 – 11 + פרוזבול.</p> <p>מלחמה: דברים ל'</p>	<p>חובה:</p> <p>איוב: א', ב', מ"ב</p> <p>קהלת: א'</p>

נביאי אמת ושקר	תגובות לחורבן ושיבת ציון
<p>חובה:</p> <p>דברים י"ח 9 - 22</p> <p>ירמיהו כ', כ"ג 25 – 32, כ"ח</p>	<p>חובה:</p> <p>יחזקאל י"ח 1 - 20</p> <p>עזרא א 1 – 7, ד' 1 – 6</p> <p>ישעיה מ' 1 – 11</p> <p>חגי א'</p>
<p>הרחבה:</p> <p>מל"א כ"ב 1 - 40</p> <p>עמוס ז' 7 - 17</p>	<p>הרחבה:</p> <p>איכה ה'</p> <p>תהילים קל"ז</p>

ירמיהו כ"ו	יחזקאל ל"ז 1 – 14
------------	-------------------

אירועים ותאריכים מרכזיים במקרא

- 930 לפנה"ס – פילוג ממלכת ישראל לשתי ממלכות: ישראל ויהודה (מל"א י"ב).
- 722 לפנה"ס – חורבן שומרון וגלות ישראל (עשרת השבטים) לאשור (מל"ב י"ז).
- 701 לפנה"ס – מסע סנחריב מלך אשור ליהודה (מל"ב י"ח).
- 622 לפנה"ס – הרפורמה הפולחנית של יאשיהו מלך יהודה (מל"ב כ"ג).
- 597 לפנה"ס – גלות יהויכין לבבל (מל"ב כ"ד).
- 586 לפנה"ס – חורבן ירושלים ובית המקדש וגלות יהודה לבבל (מל"ב כ"ה).
- 538 לפנה"ס – הצהרת כורש ושיבת ציון (עזרא א').

מל"ב כ"ה: במסורת היהודית נקבעו ארבעה צומות לזכר חורבן בית המקדש וירושלים והם מתקשרים לאירועים הבאים:

- י' בטבת – תחילת המצור הבבלי על ירושלים.
- י"ז בתמוז – פריצת הצבא הבבלי לירושלים.
- ט' באב – חורבן ירושלים ובית המקדש.
- ג' בתשרי – צום גדליה.

מבנה הבחינה המסכמת ובחינת הבגרות קיץ 2018

פרק ראשון – היסטוריוגרפיה ונבואה (56 נקודות)

ענה על שתיים מהשאלות 1 – 3.

בכל שאלה שבחרת ענה על סעיף א' – חובה (12 נקודות), ועל שניים מן הסעיפים ב'- ד' (לכל סעיף – 8 נקודות). (לכל שאלה – 28 נקודות).

פרק שני – נושאי החובה (24 נקודות)

ענה על שלוש מן השאלות 4 – 7 (לכל שאלה – 8 נקודות). (פרק זה כולל שאלה בנושא החוק, שאלה בנושא החוכמה, שאלה בנושא נביאי אמת ושקר, שאלה בנושא תגובות לחורבן ושיבת ציון. כל השאלות מתייחסות לפרקי החובה !!!).

פרק שלישי – נושאי ההרחבה (8 נקודות)

ענה על אחת מן השאלות 8 - 9 (8 נקודות). (פרק זה כולל שאלה בנושא נביאי אמת ושקר ושאלה בנושא תגובות לחורבן ושיבת ציון. שתי השאלות מתייחסות לפרקי ההרחבה !!!).

פרק רביעי – קטע לביתוח והבנה (12 נקודות)

ענה על שאלה 10 - חובה, ועל שתיים מן השאלות 11 - 13 (לכל שאלה – 4 נקודות).

.....

למי שזכאי למבחן מותאם – להלן מבנה בחינה מותאמת

בפרק הראשון – היסטוריוגרפיה ונבואה: (48 נקודות)

עונים על שתיים משאלות 1 – 3, סעיף א' חובה, וכן עונים רק על סעיף אחד נוסף בכל שאלה (ולא על שניים).

סעיף א' – 14 נקודות, סעיף נוסף – 10 נקודות. (לכל שאלה – 24 נקודות)

פרק שני – נושאי החובה (30 נקודות)

ענה על שלוש מן השאלות 4 – 7 (לכל שאלה – 10 נקודות).

פרק שלישי – נושאי ההרחבה (10 נקודות)

ענה על אחת מן השאלות 8 – 9 (10 נקודות).

בפרק הרביעי – קטע לניתוח והבנה (12 נקודות):

ענה על שאלה 10 – חובה. בוחרים שאלה אחת נוספת משאלות 11 – 13 (ולא שתיים).

שאלת החובה – 7 נקודות. השאלה הנוספת – 5 נקודות.

תנ"ך 5 יח"ל

נסו לענות על השאלות הבאות:

(*) איך הצליחה דלילה לחלוב משמשון את סוד כוחו ?

(*) באילו תכסיסים נקטה יעל כדי להכניע את סיסרא ?

(*) כיצד הצליחה אסתר להפר את מזימתו של המן להשמיד את כל היהודים ?

אם שאלות אלו עוררו את סקרנותכם, בואו ללמוד במגמת תנ"ך !!!

תנ"ך הוא מקצוע חובה לכל התלמידים, והוא נלמד ברמה של 2 יח"ל במשך שנתיים בכיתות י' ו- י"א.

תלמידי י"א שבוחרים בתנ"ך כמקצוע מוגבר ילמדו את 2 יחידות החובה בכיתת האם.

1 יח"ל, היחידה החמישית, תילמד בקבוצה נפרדת.

בסוף כיתה י"א יבחנו תלמידי המוגבר בכל 3 יחידות הלימוד.

בכיתה י"ב ילמדו 2 יח"ל – היחידה השלישית והיחידה הרביעית.

יתרונות מגמת תנ"ך – ויש הרבה כאלו

(1) ניתן לשלב תנ"ך מוגבר עם מקצוע קשה אחר. זה שילוב נוח כי החומר קל ומעניין. התלמידים מצליחים והציונים גבוהים.

(2) שתי יחידות הן ממילא יחידות חובה. עליהן מוסיפים עוד 3 יחידות לימוד, וביחד זה נחשב ל- 5 יחידות – כך מפחיתים מעומס הלימודים. חשוב להדגיש בהקשר זה, שלאוניברסיטה לא משנה אם בתעודת הבגרות יש 2 יח"ל יותר או פחות. הדגש הוא על הממוצע של תעודת הבגרות.

(3) המקצוע מקנה בונוס מלא של 25 נקודות (!!!) בתעודת הבגרות.

(4) רוב העבודה נעשית בכיתה, **כולל תירגול החומר** באמצעות שאלות מבחינות בגרות קודמות.

(5) ביחידות השלישית והחמישית אין בחינות בגרות חיצוניות !!!

בחינת הבגרות ביחידת הלימוד **החמישית** היא **בית-ספרית** ומאושרת על ידי משרד החינוך ולכן נחשבת ליחידה חיצונית מטעם המשרד. את הבחינה **מחבר ובודק** המורה שמלמד יחידת לימוד זו. בחינת הבגרות ביחידת הלימוד החמישית מתקיימת בסביבות פסח.

ביחידת הלימוד **השלישית** נקבע הציון על ידי **הערכה חלופית**, עליה מחליט המורה המלמד באישור משרד החינוך.

היחידה הרביעית הינה יחידת חובה להיבחנות חיצוניות.

ועכשיו הגענו לחלק הכי חשוב והכי מעניין – מה לומדים במגמת תנ"ך ?

תוכנית הלימודים של היחידה השלישית:

יחידה זו עוסקת במשה ודוד: בין המנהיג הרצוי למנהיג המצוי. נלמד על עלייתם למעמד המנהיג ועל ההתפתחויות שחלו בהם ובמנהיגותם בשנות כהונתם. בחינת המנהיגות של משה ודוד, דווקא בעיתות משבר, חושפת סיפורים דרמטיים ומעניינים במיוחד. במסגרת יחידה זו ייערך סיור לימודי.

תוכנית הלימודים של היחידה הרביעית:

ביחידה זו נלמד לקט פרקים מחמש המגילות: שיר השירים, רות, איכה, קהלת ואסתר. בנוסף, נעשיר את הלימוד על ידי קריאה במקורות חוץ מקראיים ומאמרי מחקר.

תוכנית הלימודים של היחידה החמישית:

ביחידה זו נלמד על "הכח שבחולשה – על חולשה ועוצמה נשית במקרא ובמדרשי חז"ל". תחילה נעסוק בנחיתות הנשית ביחס לגבר המקראי. בהמשך נגלה כי בתנ"ך יש "קולות אחרים" אשר מציגים את האישה כשווה לגבר במעמדה, בחוכמתה ובמעשיה, ולעתים אף עולה עליו.

תנאי קבלה: ממוצע ציונים בתעודה 65 ומעלה והמלצת המורה המלמד.

"התנ"ך, ספר הילדות של המין האנושי, יהיה תמיד הספר

הטוב ביותר לילדותו של כל אדם. אין כל אפשרות

להחליף ספר זה בשום ספר אחר"

לב טולסטוי

עבודה בתנ"ך - הערכה חלופית (30%)

"דמויות מספר בראשית" / קיץ 2018

מטרות:

בתחום התוכן

- (1) התלמיד יבין את הסיפור המקראי.
- (2) התלמיד יתמודד עם המורכבות של הסיפור המקראי ויתעמק בו.
- (3) התלמיד יבין את המורכבות של הדמויות המקראיות.
- (4) התלמיד יתמודד עם קריאת טקסטים חוץ-מקראיים (מאמרים).
- (5) התלמיד יתנסה ברצף ביצועים מקדמי הבנה וגיוון בביצועים, לדוגמה : סיכום מאמר תוך יכולת להבחין בין העיקר לטפל, ניתוח מקורות מידע תוך התייחסות לאופן שבו הם מציגים את הדמות שבחר התלמיד.

בתחום ההתנהגות

- (1) התלמיד יהיה אקטיבי , מעורב בלמידה ויתנסה בלמידה עצמית.
- (2) התלמיד יתרגל מיומנויות של שיתוף פעולה ועבודת צוות.

הנחיות לביצוע העבודה

- (1) (א) בחרו דמות אחת מספר בראשית אשר התרשמתם ממנה.
- (ב) הסבירו מדוע בחרתם דווקא בדמות זו. מה בהתנהגותה , מעשיה, דבריה ויחסיה עם דמויות אחרות וכיו"ב, השפיע על בחירתכם.
(דמות מאופיינת על ידי פרטים שונים למשל: הופעתה החיצונית של הדמות, כיצד היא מתנהגת, מעשים יוצאי דופן שעשתה, אופן הדיבור של הדמות, תולדות חייה, הסביבה שמקיפה אותה, מערכת או מערכות יחסים שיש לה עם דמויות אחרות, יחס המספר אל הדמות).
- (ג) בסו את דבריכם על הכתובים המקראיים (לפחות שניים).

(א) בחרו שני מאמרים דידקטיים מתוך האתרים או מתוך הספרים הבאים.

(ב) כתבו כיצד המידע במאמרים אלו מאיר את הדמות שבחרתם.

בחירת המאמרים מחייבת אישור של המורה המלמד.

את המאמרים ניתן לבחור מתוך האתרים או הספרים הבאים:

(-) אתר "מקראנט".

(-) אתר "תנך ממלכתי".

(-) אתר 929 ["חופרים" – למיטיבי לכת].

(-) נחמה לייבוביץ "עיונים בספר בראשית".

(-) כל ספר ראוי שאתם מוצאים לנכון.

(3) (א) מצאו שני מקורות מידע (כתבה עיתונאית, הרצאה, סיפור, שיר, ציור, פסל,

צילום, סרטון, מערכון) המתייחסים לדמות שבחרתם.

(ב) עמדו על האופן שכל מקור מציג את הדמות, ואילו תכונות ביקש להבליט בה.

(ג) כתבו האם אתם מסכימים עם העמדה המוצגת כלפי הדמות בכל אחד

מהמקורות שבחרתם.

(ד) יש לרשום את שם האומן/היוצר, שם היצירה, שנה שנוצרה. במידה ואתם

בוחרים צילום, ציור, תמונה, פסל – נא לצירוף צילום איכותי – בהיר ולא

מטושטש - של היצירה על מנת שניתן יהיה לזהות אותה.

(4) סיכום ונקיטת עמדה ביחס לדמות.

(א) האם הדמות שבחרת השפיעה עליך? במידה וכן - כיצד?

(ב) האם הזדהית עם הדמות שבחרת? במידה וכן – במה? מדוע?

במידה ולא - מדוע לא הזדהית איתה?

(ג) האם היית פועל כפי שפעלה הדמות שבחרת? במידה ולא – כיצד אתה היית

בוחר לפעול באותה הסיטואציה שבה נמצאת הדמות?

(5) רפלקציה אישית – על כל תלמיד להביע את דעתו האישית ולא כזוג.

- (א) תאר כיצד הרגשת במהלך כתיבת העבודה. האם חווית קשיים? אם כן – מהם, וכיצד התגברת עליהם?
- (ב) האם הייתה לך תרומה ייחודית בכתיבת העבודה? מה הייתה תרומתך האישית לעבודת הצוות?
- (ג) התייחס לתהליך העבודה המשותף – במה נתרמת מחברך לעבודה?
- (6) רשימה ביבליוגרפית מדוייקת (שמות המאמרים, מחבריהם וכו'. בשום אופן אין להעתיק קישור לאתר ברשימה הביבליוגרפית!) לדוגמא:
[י' זקוביץ, מקראות בארץ המראות, תל אביב 1995, עמ' 60 – 62.
ש"א ליונשטם, "מות משה", תרביץ, כ"ז (תשי"ח), עמ' 142 – 157]
- (7) את העבודה כותבים בזוגות ויש להגיש עד לתאריך ה- 1/5/2018. הגשה באיחור תגרור הורדת ציון. את העבודה הגמורה יש לשלוח במייל למורה המלמד, ובו זמנית להגיש אותה מודפסת.

מבנה העבודה

העבודה מאורגנת על פי המבנה הנדרש:

1. שער הכולל את הפרטים הבאים: שם התלמיד, ת"ז, כיתה, נושא העבודה.
2. תוכן עניינים.
3. גוף העבודה הכולל את בחירת הדמות, העמקה והרחבה תוך התייחסות לשני מאמרים דידקטיים ולשני מקורות מידע (היקף גוף העבודה: 3 – 4 עמודים).
4. סיכום ונקיטת עמדה.
5. רפלקציה אישית.
6. ביבליוגרפיה.

מחווון לעבודה בתנ"ך

(1) בחירת הדמות תוך התייחסות לשני כתובים

- מקראיים לפחות . - 30 נקודות.
- (2) העמקה והרחבה תוך התייחסות לשני מאמרים דידיקטיים - 25 נקודות
- (3) ניתוח שני מקורות מידע - 25 נקודות
- (4) סיכום ונקיטת עמדה - 5 נקודות.
- (5) רפלקציה אישית - 5 נקודות.
- (6) ביבליוגרפיה - 5 נקודות.
- (7) הגשת העבודה במועד שנקבע - 5 נקודות.
- סך הכל 100 נקודות

מחונן מפורט לעבודה בתנ"ך

קריטריון	עבודה במיטבה	עבודה ברמה בינונית	עבודה ברמה נמוכה	ציון מירבי
בחירת הדמות תוך התייחסות לשני כתובים לפחות	בחירת דמות תוך התייחסות לשני כתובים מקראיים לפחות	בחירת דמות תוך התייחסות למקור אחד בלבד או שני המקורות המקראיים מוצגים בצורה בסיסית.	בחירת דמות ללא התייחסות לכתובים או התייחסות למקור אחד בלבד והצגתו בצורה בסיסית.	30 נקודות
	21 – 30 נק'	11 – 20 נק'	0 – 10 נק'	
העמקה והרחבה	העמקה והרחבה המבוססים על שני מקורות דידיקטיים	העמקה והרחבה המבוססים על מקור דידיקטי אחד בלבד או שני המקורות הדידיקטיים	אין הרחבה או הצגה של מקור דידיקטי אחד בצורה בסיסית	25 נקודות

		מוצגים בצורה בסיסית		
	0 – 9 נק'	10 – 17 נק'	18 – 25 נק'	
25 נקודות	אין מקורו מידע	ניתוח מקור מידע אחד או ניתוח מקורות מידע שלא קשורים באופן ברור לדמות שנבחרה	ניתוח שני מקורות מידע הקשורים באופן ברור לדמות שנבחרה.	ניתוח שני מקורות מידע
	0 – 9 נק'	10 – 17 נק'	18 – 25 נק'	
5 נקודות	אין סיכום ונקיטת עמדה	סיכום שאינו מבטא נקיטת עמדה	סיכום המבטא נקיטת עמדה	סיכום ונקיטת עמדה
	0 נק'	1 – 3 נק'	4 – 5 נק'	
5 נקודות	אין רפלקציה	רפלקציה חלקית	יש רפלקציה	רפלקציה אישית על תהליך הכתיבה
	0 נק'.	1 – 3 נק'	4 – 5 נק'	
5 נקודות	אין הצגה של מקורות המידע	הצגה לא מדוייקת של מקורות המידע	הצגה נכונה של מקורות המידע	ביבליוגרפיה
	0 נק'	1 - 3 נק'	4 – 5 נק'	

5 נקודות	העבודה לא הוגשה בזמן 5 נק'		העבודה על כל חלקיה הוגשה בזמן 5 נק'	הגשת עבודה במועד שנקבע
----------	-----------------------------------	--	--	------------------------